

NATASCHA LUSENTI

Ranní přání

Není jednoduché začít znovu

Ranní přání

Ranní přání

NATASCHA LUSENTI

Original title: Natascha Lusenti: AL MATTINO STRINGI FORTE I DESIDERI

Copyright © 2017, Garzanti S.r.l., Milano Gruppo editoriale Mauri Spagnol

License agreement made through Laura Ceccacci Agency, S. R. L.

Czech edition published by arrangement by Laura Ceccacci

Literary Agency through Agentia Literara Livia Stoia.

Cover design and photos:

Art director: Stefano Rossetti

Graphic designer: Riccardo Gola/PEPE nymi

Elle Hanley/Getty images

Baloncici, JakubD, Donatas1205, Mariya Velieva,

Eric Isselee/Shutterstock

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2019

Translation © Alena Jíchová, 2019

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri.

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Iveta Poláčková.

První vydání

Tato kniha je fikce. Jména, postavy, místa a události jsou buď výsledkem autorovy fantazie, anebo jsou použity fiktivně, a proto jakákoli podobnost se skutečnými živými či mrtvými osobami, obchodními společnostmi, událostmi či místy je čistě náhodná.

Všechna práva vyhrazena

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána do informačních systémů nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem, ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou cestou nebo jinými prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7546-195-7

*Všem těm, kdo mi pomohli dojít až sem.
A novým začátkům.*

„Je třeba však vyrvat radost z rukou příštích let.“
Vladimir Majakovskij

PROLOG

Bosky se procházet časem

Dnes ráno jsem se probudila a udělala jsem si čas na to, abych se protáhla. Nejdřív paže, až k bříškům prstů a k nehtům, které odvážně prozkoumávají neznámo. Pak nohy, až k chodidlům, která, když nechodím, se mohou svobodně hýbat jedno tam a druhé onam. Ráda se protahuju, protože když to dělám, uzurpuju si maximum prostoru, které dokážu obsadit. Takže jsem si řekla, že to můžu dělat i mimo postel. I když se pohybuju po světě. A pak jsem začala protahovat i myšlenky, abych si je trochu srovnala. Jako když žehlím sklady na prostěradlech nebo na košilích. A tak jsem si narovnávala ramena a točila hlavou doleva a doprava a přitom jsem si srovnala taky myšlenky. Ty jdi pryč, protože chceš jenom krást světlo. A ty naopak vylez z toho rohu, ať tě můžu líp poznat. A řekla jsem si, že nastal čas otevřít dveře létu. Zbavit se všeho, co mě tíží, zout boty a vyrazit bosky. Do parku. Po bytě, po ulici, vstříc setkání s nějakým mužem, nebo do tramvaje. Nastal čas, abych si obsadila veškerý prostor, který potřebuju.

„Dobrou noc.“ Než Emilia zavře oči, rozhlédne se kolem sebe. Na šňůrách pověšených podél zdi je spousta bílých lístků, podobných tomu, který položila na podlahu vedle matrace. Zítřka ho vyvěsí.

Dům má fasádu do ulice. Rámy oken jsou zelené. Šalvějově zelené. Dívce se tahle barva líbí. Dlouho si myslela, že město, v němž se narodila, tvoří také tahle barva, ale nikdo jí to nevěřil. A ona na to taky zapomněla, protože byla dlouho pryč, ale teď se vrátila. A vzpomněla si. Většina lidí není zvyklá uvažovat o tom, že tohle město má nějakou barvu. Myslí si, že všechno kolem pohltila šed'. A tak se necítí provinile, když přilívají další šed', kvůli níž chůze tímhle městem v některých dnech trochu připomíná plavání v řece němeého deště. Deště, který ztratil hlas. Šed', která přestala být barvou. Dívka ale ví, že déšť má co říct, a proto je někdy ráda, když prší. Protože dokáže porozumět zvuku a umí rozlišovat mezi deštěm, který vypráví smutný příběh, a tím, který přináší radostný příslib. Naučila se je rozpoznávat, protože byla potichu a poslouchala je, zatímco ostatní brblali nebo si i hlasitě stěžovali, jak otravný je ten déšť, a to i tehdy, když s sebou odnáší pryč všechno to, co lidské bytosti vyprskaly do vzduchu během svého snažení a činění.

Dům má fasádu do ulice a dívce se zdá, jako by ji měl pohltnout. Není šedý, a dnes ani neprší. Svítí slunce a oblaka na obloze vypadají, jako by je někdo vystříhl z bílého kartonu a přilepil na modrou stěnu. Dívka si tak trochu připadá jako jeden z těch mráčeků. Má dojem, že už na ni vybyl jenom zbyteček lepidla a jeden z krajů se užuž odlepí. Pak najednou sklopí hlavu, protože má pocit, že jestli ještě pár vteřin bude stát

s nosem vzhůru, skončí opravdu jako jeden z těch mráčků. A tak se zadívá znovu přímo před sebe. Ten dům s okny se zelenými rámy tam je pořád a ona má pořád strach vejít dovnitř. Otevřené dveře jsou jako hrozivá tlama neznámého zvířete, ke kterému se nechce přiblížit, jako čelisti příšer na okapech některých kostelů.

Dívka nehnutě stojí, chodidla lehce natočená dovnitř: jako by naznačovala dvě cesty, které se na okamžik zkříží a hned pak se rozdělí. V pravé ruce nese přepravku. A v levé taky. Má na sobě červenou bundu, trochu rozšířenou, která jí sahá až k bokům, a má ji zapnutou až ke krku. Upnuté džíny, šedé, protože dívka má ráda šedou barvu. Ví, že šedá je barva a že má své nálady jako všechny ostatní barvy. Dneska nechce vědět, jakou náladu mají její šedé džíny, ale ty jediné byly schopné říct její červené bundě, ať je chvíli zticha. Bude to hodně těžký den, možná dokonce nepříjemný, ale nedalo se mu vyhnout. Když teď tak o tom uvažuje, šedé džíny a červená bunda jsou trochu jako ti dva v přepravkách. Nemají se rádi, perou se systematicky a neustále, ale pokud chtějí zůstat s ní, musí být spolu, a tak se nějak přizpůsobí. Ale dívku teď mrzí, že si oblékla právě tuhle bundu: červená je příliš nápadná. Znovu se podívá vzhůru. Pět pater. Ona musí vyjít jen do druhého. Jak pochopila, uvidí jedny dveře před sebou a jedny vpravo. Dvoje dveře. Pět pater. Deset krabic. Kdoví, kolik hlasů v každé krabici.

Momentálně: dva. Jeden v každé mrňavé krabici, co nese v ruce. Dva hlasy, které vyžadují její pozornost. Jeden je plačtivý, jako odevzdaný nářek. Druhý je ostrý. Červený zvuk. Tenhle zvuk přijímá veškerou červen z její bundy, a pokud si dívka nedá pozor, zjistí, že má na sobě vybledlý kousek, no, a kdo pak uslyší tu šed. Dívka neví, že rudá je barva nebezpečí. Nikdy o tom neuvažovala. Možná jí hrozí nebezpečí kvůli těm chodidlům naznačujícím dvě cesty, které se zkříží a hned

se zase rozdělí. Jisté je, že nemůžeš jednou nohou vykročit po jedné cestě a druhou po jiné. Jisté je, že když máš dvě nohy, musíš je spolu nějak sladit. Ale dívka teď momentálně nepochybuje, že její problémy způsobují ty dva zvuky, které přitahují pozornost.

V přepravce vlevo je kočka, která jako by měla na tlamičce masku, díky šedé barvě, co jí dosahuje jenom pod oči. Ano, je šedá, protože dívka má šedou barvu ráda. Ta šedá je tak krásná, že někdy dostává až kaštanové odlesky, jako kaštan, který se leskne ve slunci. To se někdy na podzim odpoledne stává. Kočička má bílé tlapky a oči zelené jako jemné lístky mladých rostlin. V pravé přepravce je bílý kocour s velkými černými skvrnami na zádech a drobnými černými skvrnkami na patře, které rozpozná jenom dívka. Je totiž jediná, která se k němu může přiblížit, když kocour otevře tlamičku a zívá, a ona tak může zaostřit pohled jako zubař a podívat se na černé flíčky podobné neprozkoumané galaxii, a chce se jí smát, protože ta krása se ukrývá jako perličky na korálkách, které si navlékala jako malá a nitka se jí nečekaně přetrhla a perličky se rozlétly na všechny strany a soupeřily, která se pokutá lí nejrychleji.

Dívka se jmenuje Emilia. Má černé vlasy a dlouhou ofinu. Kočka v levé přenosce se jmenuje Lù. Ta se objevila jako první. Kocour v pravé přenosce je Leo. Když dívka vybírala jméno pro něj, zalíbila se jí představa, že použije stejné začáteční písmeno jako pro kočičku. Rovnoprávné zacházení. Pak si ale uvědomila, že jeho jméno je o jednu hlásku delší, a to jí přišlo jako problém. A vymyslela řešení: když ho pronese dostatečně rychle, může se zdát, že jeho jméno má přesně stejný počet písmen jako jméno kočičky. Jasně že se mylila, ale už bylo pozdě.

Prostě byl to jeden z těch dní, kdy si Emilia myslela, že úplně jistě udělala chybu a že teď už je příliš pozdě. Musí vejít do toho domu. Přinejmenším odtud musí odvléct ty dvě přepravky. Levá je dost těžká, protože Lù ráda jí. Pravá je dost těžká, protože Leo je vystrašený, a strach je těžký, na nošení v sobě i na procházku. Ale protože Emilii tíží i její strach, pravá paže tu váhu necítí. Váhy jsou vyrovnané.

Dívka odešla z města, kde žila hodně dlouho, a vrátila se zpět, i když nikdo se po pravdě nemůže vrátit zpět. Jednoho dne přestala chodit do kanceláře, protože jí neprodloužili smlouvu. Jí se její práce líbila. Dovolovala jí nakouknout do životů jiných lidí. Kvalitativní průzkum trhu. A zatímco kladla otázky, aby zjistila, jak je úspěšný nový prací prášek nebo nový automobil, zkoušela si představit, jaké místo v životě zaujmou muži a ženy, které má před sebou. A teď se vrátila do města, kde se narodila. Proдалa všechno, co měla: nábytek, knihy, nádobí. Nechala si jenom povlečení a šatstvo. Rozhodla se, že přijme nabídku jedné své kamarádky: aby sledovala poslední rok života jednoho bytečku. Dívka se skrývá za dlouhou ofinu, v tomhle dni s oblohou připomínající divadelní kulisu, kterou tu postavili, aby se ušetřilo, i se špatně nalepenými mráčky. Emilia má strach, ale vykročí k rozevřené tlamě. Počítá kroky. To už nedělala dávno. Počítá je po dvou a rozhodne se, že musí vejít do domu na ten sudý. Dva. Čtyři. Šest. Při devátém je skoro u dveří, a tak zkrátí krok. Deset, a překročí práh z eloxovaného hliníku.

„Hledáte někoho? Tady žádný veterinář není.“

„Ne. Budu tady nějakou dobu bydlet v bytě číslo pět, ve druhém patře.“

„Jak se jmenujete? Já jsem Franca.“

Emilia se představí, ukáže klíče.

„Kočky na dvůr nesmějí, víte to?“

„Nikdy je nepouštím ven, jsou zvyklé být v bytě.“

„Jsou nemocné?“

Emilia si pomyslí: *Ne. Bojí se. Nejsou ve své kůži. Nesnášejí přesuny*, ale neřekne nic.

„Ještě nikdy jsem neslyšela kočku takhle mňoukat. Že takhle nemňoukají pořád, že ne? Víte, já bydlím přímo naproti vám. A kromě toho jsem alergička. Že je nebudete pouštět ven, že ne?“

Emilia věděla, že to bude náročný den. I proto by byla ráději, kdyby pršelo, protože déšť vytváří zvuk, který dokáže odvést pozornost od jiných hluků. Déšť má co říct, a přesto se spokojí s tím, že se může trochu protáhnout. Déšť má co říct, ale umí mlčet a naplňovat se příběhy, nafukovat se, až to už víc nejde, a tak zamíří doleva a doprava a dolů, protože dole je země, která ho umí přijmout.

Emiliiny slzy se naparují, myslí si o sobě, že jsou déšť, a padají nalevo a napravo a dolů a tříští se na bílých dlaždicích. A právě tehdy si všimnou, co jsou doopravdy. Lů vystrkuje nos z přepravky. Leo je zalezlý v rohu té své. To možná on ukradl lepidlo mráčkům a teď se neodtrhne od zadní stěny klece, ale aspoň už neubírá červenou barvu její bundě. Už nekvílí. Udělal to jen jednou, ale hrom mu jeho dlouhé kvílení vrátil zabručením a rozmáčkne ho jako postavičku v kreslených filmech, kde se po zahřmění zřítí do rokliny velký balvan. V bytě není skoro nic. Jenom velký gauč zakrytý velkým bílým prostěradlem, jako by skrýval nějaký nepěkný příběh. A matrace. Emilia si sundá bundu, stočí ji, lehne si na levý bok a položí hlavu na všechnu tu červen, aniž by tušila, že znamená nebezpečí. Červenou měla vždycky ráda kvůli té holčičce, která se vydala sama do lesa a nakonec to nějak zvládla. Jasně že Emilia nečekala žádné přivítání, ale ani to, že ji někdo napadne, ještě než otevře dveře, aniž by věděla, co za nimi najde. Teď už ví, co ji čeká pokaždé, když je otevře, hned na patře, a říká si, že se tomu bude vyhýbat ze všech sil. Zavrtá

pohled do přepravky, která stojí před ní. „Lù, tohle je náš nový byt. Na nějaký čas. Já vím, nejsou tady žádné skřýše. Je mi to líto. Nepovedlo se mi to zařídit líp.“ Na Lea nemluví. Emilia je teď jako déšť, který toho má hodně co sdělit, ale Lea to jenom otravuje a nemůže se dočkat, až se mu odklidí z dohledu. Leo zuří. Emilia je unavená. Lù má hlad.

„Tohle je ale hnusná podlaha,“ řekne Emilia, když stoupne levou nohou na bílé dlaždice.

„Ale tohle je zase krásná podlaha,“ řekne, když stoupne pravou nohou na staré parkety ve tvaru rybí kosti.

Levá noha se trochu zdvihne, protože dlaždice jsou studené, pak zase opatrně klesne zpět. Vypadá jako Leo, který ve vedlejší místnosti vykoukne z přepravky jedním žlutým okem, jediným, kterým vidí, a pokusí se vystrčit ven jednu tlapku. V pravé noze jí mravenčí, protože moc dlouho stála, když plakala. Dívka ji zvedne, trochu ji proklepe, protočí a slyší, jak jí skřípe v kotníku, ten zvuk se připojí k agresivnímu mňoukání Lù.

„Chceš jít na ošklivé podlaze, abys přebila její ošklivost svou první hezkou vzpomínkou v tomhle bytě, nebo chceš jít na krásné podlaze, abys umocnila chuť večere?“

Emilia se zuje a sundá si i punčochy. Na důvěrné seznámení s novým bytem si ho potřebuje projít bosa.

Emilia si sundává boty, kdykoli může. V kině se zuje, hned jak se zhasne. Ráda si taky skrčí kolena pod bradu a chodidla si opře o samet křesla. Tohle dělá jenom v létě, ale chtěla by se zout i v zimě, i když s punčochami to není stejná slast, protože chybí ten přímý kontakt se sametem. Dává si vždycky velký pozor, aby se zula, až když v kině zhasnou, a při jasně osvětlených scénách rychle sundá nohy dolů a strčí je do bot, protože by ji mohli vidět ostatní diváci.

Emilia si pomyslí, že teď když nemá práci, nebude taková zábava chodit do kina. Teď má mnohem víc času, než by chtěla. Ten čas je tak roztažený, že kolem ní tvoří prázdno, a ona má z toho všeho prázdna strach, ale rozhodla se, že si tím projde sama. Nenastěhuje se do domu, kde vyrostla. Ani nedala vědět, že se vrátila: potřebuje mít čas jen sama pro sebe, a maminka by to nepochopila. Maminka by ji možná ani nedokázala vyslechnout a Emilii by to bolelo. Než odešla z města, v němž žila, snažila se najít novou práci, ale dostala odpověď, že její curriculum „neodpovídá“. Zdvořile oponovala a ujišťovala, že je ochotná přijmout jakékoliv místo, vysvětlovala, že musí platit nájem a má nenasytnou kočku, která silně zatěžuje její rozpočet. Oni se usmívali, někdo se dokonce i uchechtl. Popřáli jí hodně štěstí a vrátili jí životopis.

Lù se prochází po Emiliiných nohou a mňouká. Té je úplně jedno, na jaké podlaze dostane jídlo. O podlahách nic neví a už ztrácí trpělivost. Emilii se chce smát, ale má dojem, že otázka první večere v tomhle bytě by se měla řádně zvážít.

„Podle mě by bylo lepší trochu zútulnit ten pokoj s ošklivou podlahou.“

Lù strčí nos mezi sousta masa, na která má nárok v osmnáct nula nula.

„A ty nic?“

Emiliin hlas prolétne zdí jako frisbee s nadpřirozenými schopnostmi a dívka jde za ním. Uvelebí se před černooranžovou přeprawkou z tvrdého plastu. Ze tmy úkrytu k ní dospěje jenom záblesk levého Leova oka. Je tmavě modré a uvnitř má černé skvrnky, jako bójky, které se vznášejí v moři. Když je Leo vystrašený, ukáže tohle své oko, které nic nevidí, ale v němž zase nikdo nemůže rozpoznat, že se bojí. Emilia slyší křupání, ví, že Lù večerí, a to ji uklidní. Kdykoliv uslyší

zvuky oznamující, že její kočky jedí, uvědomí si, že udělala dobrý skutek, když se rozhodla starat se o ně.

Emiliin telefon zavřčí. Je skloněná nad velkou hnědou krosnou a vytahuje z ní povlečení. Odloží ho na podlahu a dojde k telefonu. Zpráva od Lisy. Lisa bydlela v tomhle bytě pár let, ale před několika dny odletěla do Texasu, kde žije jedna její teta, která opustila všechno a vydala se za mužem, jehož už dlouho milovala, ale sama sobě tu lásku dovolila teprve před nějakým časem. Od té doby, co se vše samo urovnalo mezi ní, manželem a dětmi. Dospěli všichni: děti, manžel i ona, a každý se vydal svou cestou. Emilia zná Lisu od doby, kdy byly obě malé holčičky a v Emiliině životě byly všechny barvy na svém místě. Lisa si vždycky dokázala srovnat nohy, takže je schopná běhat. Emilia si pomyslí, že příběh Lisiny tety je jeden z nejkrásnějších, jaké kdy slyšela, protože ta žena ví, že někdy stačí počkat, až uplyne čas a věci se urovnají, a nikdy se nesnažila nikým mávat. A nejmíň sebou. A nejmíň světem, který je plný lidí, a nikdy nevíš, komu bys mohl ublížit. Lisa přesně neví, co udělá, ale zcela jistě už nechce bydlet v tomhle bytě. Vyklidila ho a dala klíče kamarádce s tím, že zaplatila nájem na jeden rok. Domluva s majitelem domu je taková, že před vypršením desátého měsíce se Emilia rozhodne, jestli tu chce dál bydlet nebo ne. Majitel Lise, která nikdy nedělala problémy, věří, takže dal Emilii ten čas na rozmyšlenou. A ten čas jí připadá tak trochu jako ty dvě ukradené odpolední hodiny, když šla do kina. Je to pozastavený čas, který má pouze a jen pro sebe. Je to čas, který se nezapočítává do celkového objemu, protože ostatní lidé si ho nevšimnou.

Zítřka se přijde jeden kluk mrknout na gauč. Měl by si ho vzít. Jestli jo, dá ti 50 eur. Utrať je a věnuj mi tichou vzpomínku. Mám tě ráda.